

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ,
БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(МІНРЕГІОН)**

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601;
приймальня: (044) 226-22-08; загальний відділ: (044) 278-82-90, 284-05-54, факс 278-83-90
e-mail: minregion@minregion.gov.ua Код ЄДРПОУ 37471928

№ _____ на № _____ від _____

Рахункова палата України

Про результати аудиту ефективності
використання коштів державного бюджету
на забезпечення виконання завдань і
функцій Державної архітектурно-
будівельної інспекції України

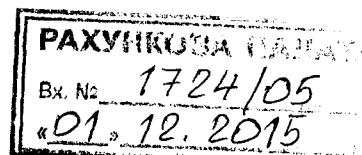
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України розглянуло Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на забезпечення виконання завдань і функцій Державної архітектурно-будівельної інспекції України, затверджений рішенням Рахункової палати від 8 вересня 2015 року № 4-2 (далі – Рішення), які надійшли листом Голови Рахункової Палати України від 22.10.2015 № 04-2074, та інформує про результати розгляду вказаного Рішення Рахункової палати, заплановані та вжиті у зв'язку з цим заходи.

До підпункту 2.1 пункту 2 Рішення щодо приведення Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 553 у відповідність із вимогами Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», передбачивши:

- складання припису про зупинення робіт, які не відповідають вимогам законодавства;

Міністерство регіонального розвитку, будівництва
та житлово- комунального господарства України
№7/17-13785 від 23.11.2015

17

№1724/05 від 01.12.2015

168323

- обов'язковість здійснення контролю за дотриманням порядку проведення обстеження об'єктів та реалізації заходів щодо забезпечення надійності та безпеки під час їх експлуатації.

Постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 № 778 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України у сфері містобудівної діяльності» внесено зміни до Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 553, згідно з якими п.11 цього Порядку передбачено, що посадові особи органів державного архітектурно-будівельного контролю під час здійснення державного архітектурно-будівельного контролю мають право видавати обов'язкові для виконання приписи щодо зупинення підготовчих та будівельних робіт, які не відповідають вимогам законодавства, зокрема будівельним нормам, містобудівним умовам та обмеженням, затвердженому проекту або будівельному паспорту забудови земельної ділянки, виконуються без повідомлення, реєстрації декларації про початок їх виконання або дозволу на виконання будівельних робіт.

Стосовно здійснення контролю за дотриманням порядку обстеження та паспортизації об'єктів, а також за реалізацією заходів щодо забезпечення надійності та безпеки під час їх експлуатації слід зазначити.

На сьогоднішній день Указ Президента України «Про Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України» від 08.04.2011 № 439 є чинним, так само як постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України» від 09.07.2014 № 294.

Зважаючи на те, що Указ Президента України має вищу юридичну силу ніж постанова Кабінету Міністрів України, підстав для виконання повноважень Державною архітектурно-будівельною інспекцією України (Держархбудінспекція) щодо контролю за дотриманням порядку проведення обстеження об'єктів та реалізацією заходів щодо забезпечення надійності та безпеки під час їх експлуатації немає.

Водночас Держархбудінспекцією підготовлено проект Указу Президента України «Про визнання таким, що втратило чинність Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України, затвердженого Указом Президента України від 8 квітня 2011 року № 439», яке внесено на розгляд Кабінету Міністрів України листом Мінрегіону України від 13.06.2014. Зазначений проект схвалено на засіданні Урядового комітету з питань регіонального розвитку та направлено до Адміністрації Президента України.

До пунктів 2 (пп 2.2 - 2.3), 3 (пп 3.1 - 3.4) та 4 (пп 4.1 - 4.2) Рішення у частині приведення нормативно-правових актів у відповідність із вимогами Закону України від 02.03.2015 № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності», зокрема:

- Порядку ліцензування господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.12.2007 № 1396, в якому конкретизувати підстави для зупинення дії ліцензії та визначити перелік порушень, усунення яких неможливе в процесі будівельної діяльності, а також визначити підстави та порядок відновлення дії зупиненої ліцензії;

- Ліцензійних умов провадження господарської діяльності у будівництві, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури, затверджених наказом Мінрегіонбуду від 27.01.2009 № 47;

- затвердження Кабінетом Міністрів України ліцензійних умов провадження господарської діяльності у будівництві, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури, відповідно до вимог пункту 2 статті 9 Закону України від 02.03.2015 № 222-VIII;

- затвердження Мінрегіоном уніфікованих форм актів перевірки для здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності.

Реалізація вказаних заходів можлива лише за умови прийняття Кабінетом Міністрів України безпосередньо пов'язаних між собою переліку видів робіт провадження господарської діяльності у будівництві об'єктів IV і V категорії складності, які підлягають ліцензуванню та ліцензійних умов провадження господарської діяльності по будівництву об'єктів IV і V категорій складності, а також критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури, яка підлягає ліцензуванню, і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду.

По перше. Статтею 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» передбачено, що контроль за додержанням ліцензіатами вимог ліцензійних умов здійснюється органами ліцензування у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності».

Частиною другою ст. 5 Закону України № 877-V встановлено, що орган державного нагляду (контролю) визначає у віднесеній до його відання сфері критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення господарської діяльності.

Залежно від ступеня ризику органом державного нагляду (контролю) визначаються переліки питань для здійснення планових заходів, які затверджуються його наказом.

У межах переліку питань кожен орган державного нагляду (контролю) залежно від цілей заходу має визначити ті питання, щодо яких буде здійснюватися державний нагляд (контроль).

Уніфіковані форми актів, в яких передбачається перелік питань залежно від ступеня ризику, затверджуються органом державного нагляду (контролю) і публікуються в мережі Інтернет у порядку, визначеному законодавством.

На виконання вказаних положень Закону України № 877-V Держархбудінспекцією розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури, яка підлягає ліцензуванню, і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною архітектурно-будівельною інспекцією».

Зазначений проект постанови Кабінету Міністрів України погоджено без зауважень Міністерством фінансів (лист від 23.01.2015 № 31-05220-04-10/2225), Міністерством економічного розвитку і торгівлі (лист від 27.03.2015 № 3623-02/9880-03), Державною регуляторною службою (рішення від 20.08.2015 № 634), отримано позитивний висновок Міністерства юстиції за результатами правової експертизи від 23.09.2015, наразі проект готується до розгляду Кабінету Міністрів України.

Відповідним чином, затвердження Держархбудінспекцією, як органом ліцензування, уніфікованих форм актів, в яких передбачатиметься перелік питань залежно від ступеня ризику, буде можливо лише після прийняття Урядом вищезазначеного проекту постанови, як це передбачено статтею 5 Закону України № 877-V.

По друге. Згідно із статтею 17 Закону України «Про архітектурну діяльність», відповідно до Положення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.07.2014 № 294, постанови Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 № 609 «Про затвердження переліку органів ліцензування та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» органом ліцензування у будівництві є Держархбудінспекція.

Пунктом 9 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» визначено, що за видом господарської діяльності ліцензуванню підлягає будівництво об'єктів IV і V категорій складності - з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про архітектурну діяльність».

Однак, різне розуміння особливостей Закону України «Про архітектурну діяльність» засвідчило існування двох точок зору щодо необхідності ліцензування проектних робіт.

Аргументація щодо необхідності ліцензування проектних робіт базується на статті 27 Закону України «Про архітектурну діяльність», положеннями якої визначено обов'язки замовників та підрядників, серед

яких, зокрема, обов'язок доручати виконання окремих видів проектних і будівельних робіт особам, які мають відповідну ліцензію.

У свою чергу аргументація щодо відсутності підстав для ліцензування проектних робіт базується на статті 17 Закону України «Про архітектурну діяльність», положеннями якої встановлено, що громадяни, які одержали відповідний кваліфікаційний сертифікат, можуть виконувати окремі види робіт (послуг), пов'язані із створенням об'єкта архітектури, без відповідної ліцензії, мають особисту печатку та несуть відповідальність за неналежне виконання робіт (послуг), право виконання яких визначено кваліфікаційним сертифікатом, та порушення вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил.

З огляду на це, важливо зауважити, що від «особливостей» Закону України «Про архітектурну діяльність» безпосередньо залежить склад Переліку видів робіт провадження господарської діяльності у будівництві об'єктів IV і V категорії складності, які підлягають ліцензуванню та зміст відповідних Ліцензійних умов провадження господарської діяльності по будівництву об'єктів IV і V категорій складності.

З метою уникнення подвійного тлумачення норм закону, Мінрегіон звернувся до Міністерства економічного розвитку і торгівлі, як головного органу у системі ЦОВВ, що забезпечує формування державної політики у сфері державної регуляторної політики та державної політики з питань ліцензування, а також Державної регуляторної служби, як спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності, стосовно роз'яснення застосування особливостей, визначених Законом України «Про архітектурну діяльність», зокрема у частині необхідності ліцензування проектних робіт.

Державна регуляторна служба листом від 24.09.2015 № 7215/0/20-15 та Міністерство економічного розвитку і торгівлі листом від 23.10.2015 № 3621-06/35367-03 висловили позицію щодо відсутності підстав для ліцензування проектних робіт, виходячи з чого Держархбудінспекцією підготовлено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів IV і V категорій складності та Переліку видів робіт провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів IV і V категорії складності, які підлягають ліцензуванню».

Зазначений проект постанови Уряду було направлено на погодження до центральних органів виконавчої влади, за результатами опрацювання зауважень Державної регуляторної служби проект постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання ліцензування будівництва об'єктів IV і V категорій складності» (нова назва) повторно направлено до ЦОВВ 26 жовтня 2015 року.

На сьогоднішній день, розгляд проекту постанови Уряду у Міністерстві економічного розвитку і торгівлі, Міністерстві фінансів та Державній регуляторній службі триває.

Після прийняття необхідних постанов Уряду, про що викладено вище, наказ Мінрегіону про затвердження уніфікованих форм актів, які складаються за результатом перевірки буде подано на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

До пункту 4 (пп 4.3 - 4.7) Рішення стосовно реєстру документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, зокрема:

- забезпечення ведення реєстру дозвільних документів, функціонування і супроводження його програмного забезпечення, збереження та захист бази даних реєстру відповідно до вимог порядку, затвердженого наказом Мінрегіонбуду від 24.06.2011 № 92, постанови Кабінету Міністрів України від 04.02.1998 № 121;

- виконання заходів із захисту реєстру, передбачених законами України від 05.07.1994 № 80/94-ВР і 01.06.2010 № 2297-VI;

- забезпечення контролю за належним внесенням даних до єдиного реєстру;

- забезпечення здійснення обліку постанов про накладення штрафу та закриття справи, у тому числі на паперових носіях, відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 06.04.1995 № 244.

Відповідно до пункту 3 статті 34 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 24.06.2011 № 92, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 липня 2011 року за № 885/19623, Держархбудінспекцією з 20.05.2011 забезпечується ведення Єдиного реєстру документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, відомостей про повернення на доопрацювання, відмову у видачі, скасування та анулювання зазначених документів (далі – Єдиний реєстр).

Держархбудінспекцією здійснено ряд заходів щодо впровадження електронної системи здійснення декларативних процедур у будівництві, зокрема виконано розроблення технології, створення та випробування дослідного зразка підсистеми статистичного спостереження обсягів документів дозвільного та декларативного характеру у розрізі видів будівництва на основі даних Єдиного реєстру.

Мета цієї роботи – дослідження технології статистичного спостереження обсягів документів дозвільного та декларативного характеру у розрізі видів будівництва на основі даних Єдиного реєстру (статистичні спостереження), розроблення концепції та технічних вимог до підсистеми

статистичного спостереження, створення та випробування дослідного зразка підсистеми статистичного спостереження.

Технологія та підсистема статистичного спостереження передбачає забезпечення технологію дистанційного введення, коригування та актуалізації в базі даних Єдиного реєстру територіально-розподіленими інспекціями державного архітектурно-будівельного контролю видів документів дозвільного та декларативного характеру, а також підтримку представлення результатів статистичного спостереження для підтримки прийняття управлінських рішень, наявність відповідних форм в табличному та графічному вигляді, взаємодію з існуючою базою даних Єдиного реєстру.

У зв'язку з прийняттям змін до законодавства, зокрема постанов Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 року № 461 та від 13 квітня 2011 року № 466, виникла необхідність внесення змін не лише до наказу Мінрегіону від 24.06.2011 № 92 а й до технологічних рішень щодо функціонування електронної системи Єдиного реєстру, що потребувало відповідного фінансування. Для цього необхідно було відповідне фінансування, якого на жаль не було.

Аналогічне питання актуально й на сьогодні, оскільки з прийняттям Закону України № 320-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства», формування та подання даних для внесення їх Держархбудінспекцією до реєстру здійснюється відповідальними посадовими особами органів державного архітектурно-будівельного контролю сільських, селищних, міських рад, що передбачає технологічні зміни до системи функціонування електронної системи Єдиного реєстру.

Необхідні заходи заплановані до виконання Держархбудінспекцією, при цьому особливу увагу буде приділено рекомендаціям, висловленим з відповідних питань у Рішенні Рахункової палати.

Перший заступник Міністра

В.А. Негода